To: [redacted]) (UITVOERINGSBELEID)[redacted]; Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT)[Uijlenbroek]; Cleyndert, AC (Agatha) (P-DGBEL)[Cleyndert]; 'Jan Melsen'[J.M. Melsen]; 'Tiny Beks'[Beks]; Blieck, J (Jos) de (MT)[J. de Blieck]; Lamers, MJH (Marjo) (MT)[Lamers]; Diepstraten, F (Frances) (MT)[Diepstraten]; [redacted]) (FISCALITEIT)[redacted]; [redacted] (BEDRIJF)[redacted]; Hauten, M (Michiel) van den (MT)[Hauten]
Cc: dg-secretariaat Belastingdienst[Secretariaat DG]; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID)[redacted]; BDG Belastingdienst[redacted]) (UITVOERINGSBELEID)[redacted]; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID)[redacted]; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID)[redacted]; [redacted]
From: [redacted]) (UITVOERINGSBELEID)
Sent: Wed 11/27/2019 4:31:12 PM
Importance: Normal
Subject: RE: Agenda en stukken t.b.v. overleg Actieplan CAF 28 november H1.14 11.30u-12.30u
MAIL_RECEIVED: Wed 11/27/2019 4:31:15 PM
Agenda Actieplan CAF overleg 28 nov 2019.docx
Beeld klachtenregeling Belastingdienst.docx
1. Notulen Actieplan CAF-overleg 21 nov 2019.docx
2. Eerste dossier plenair debat KOT 4dec19.docx
3. Proces vooraankondiging compensatie CAF-11 ouders.docx

Allen,

Er is een agenda toevoeging van Michiel.

Zie de bijlage.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

.....

Directoraat-generaal Belastingdienst

Concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 - 2511CW - Den Haag – Kamer KV 2.64

Postbus 20201 - 2500 EE - Den Haag

.....

M 06 [redacted]

E [redacted]

Van: [redacted]) (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]>
Verzonden: dinsdag 26 november 2019 16:22
Aan: Uijlenbroek, JJM (Jaap) (MT) <Uijlenbroek>; Cleyndert, AC (Agatha) (P-DGBEL) <Cleyndert>; 'Jan Melsen' <J.M. Melsen>; 'Tiny Beks' <Beks>; Blieck, J (Jos) de (MT) <J. de Blieck>; Lamers, MJH (Marjo) (MT) <Lamers>; Diepstraten, F (Frances) (MT) <Diepstraten>; [redacted]) (FISCALITEIT) <[redacted]>; [redacted] (BEDRIJF) <[redacted]>; Hauten, M (Michiel) van den (MT) <Hauten>
CC: dg-secretariaat Belastingdienst <Secretariaat DG>; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]>; BDG Belastingdienst <[redacted]>; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]>; [redacted]) (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]) (UITVOERINGSBELEID) <[redacted]>
Onderwerp: Agenda en stukken t.b.v. overleg Actieplan CAF 28 november H1.14 11.30u-12.30u

Beste collega's,

Bij deze de agenda en stukken voor het CAF-overleg a.s. donderdag 28 nov om 11.30u.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Drs. [redacted]

Strategisch adviseur

Bureau DG Belastingdienst

.....

Ministerie van Financien

Directoraat generaal Belastingdienst

Korte Voorhout 7 - 2511CW - Den Haag

Postbus 20201 - 2500 EE - Den Haag

.....

+31 (0)[redacted] / +31 (0)[redacted]

[redacted]

[redacted]

.....

Niet aanwezig op woensdagen

Ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
28 november 2019

Auteurs

agenda

Actieplan CAF overleg 28 nov 2019

Vergaderdatum en -tijd	28 november 2019, 11:30 - 12:30 uur
Vergaderplaats	KV7, H1.14

Agendapunten

1. Opening en vaststellen verslag 21 nov jl.
2. Actiepunten uit verslag doorlopen
3. AO dossier bespreken
4. Stand van zaken compensatie
5. Beeld klachtenregeling Belastingdienst

Ministerie van Financiën

Verslag

Directeurenoverleg CAF

Vergaderdatum en -tijd	21 november 2019, 11:00 uur
Vergaderplaats	Zaal 1
Deelnemers	DGBD, UHB, FJZ, C&F, Toeslagen, Vaktechniek, KI&S, CDC

Agendapunten

1. Procesnotitie aan de staatssecretaris
   - Waar staan we?
   - In de nasleep van de Kamerbrief en het Advies Donner;
     - Media reageert verschillend; eerst vooral op institutionele vooringenomenheid.
     - Vanaf maandag kwamen stukken over tekortschietingen van de compensatie, deze zou te generiek zijn. Daarnaast kwamen er kritische stukken over de Wob.
     - Er zijn nu nog 2 weken voor het debat en dat vergt alles op alles, er zijn steeds nieuwe verassingen. Dit vergt meer sturing, ad hoc zodat er meer rust in het proces gecreëerd wordt.

   - Aanvullend verzoek Griffier, n.a.v. vraag kamerlid Leijten: zijn er nog steeds dwangverrekeningen? In het systeem is soms niet goed vastgelegd wat dwangverrekeningen zijn. Er moet een reactie naar de Kamer: opzet grove schuld, inregelen en nakomen van de afspraken, individuele gevallen moeten ook individueel worden bekeken. Burgers kunnen contact opnemen via de belastingtelefoon. Ook moeten er stukjes op het internet hierover.
     - ACTIE (CAP/UHB/VT): Stukje tekst op internet over verrekenen van toeslagen en over mogelijkheden contact op temen (incl. input voor belscript voor KI&S).

    - ACTIE (KI&S): Er moet een belscript voor de belastingtelefoon gemaakt worden.

- Feitenrelaas: wordt aan gewerkt, er is nog tijd tot en met vrijdag. Er is besproken dat er een tijdlijn wordt weergegeven met een reconstructie van wat er is gebeurd op basis van informatie die bekend is. De tijdlijn zal starten vanaf 2013 en zal twee uitlijningen onderscheiden: aan de bovenkant media en de Tweede Kamer, aan de onderkant CAF. De brief waar deze bijlage bij wordt meegestuurd moet 28 november naar de TK.

- Brief over verzoek TK voor aanvullende stukken n.a.v Wob morgen naar de MR.

- Analyse van de media: er is een tabel gemaakt waarin mediastukken van RTL en Trouw zijn geanalyseerd. Nu zijn er twee kolommen (wat is er gezegd en waar komt het vandaan) idealiter komt er nog een derde kolom waar een politiek verweer in staat.
    - ACTIE (UHB): derde kolom bouwen.

- Er is discussie over hoe om te gaan met toeslagen voor CAF11 ouders van na 2014. Er zijn 3 groepen te onderscheiden:
    - A: in '15 geen KOT aangevraagd > niet in beeld
    - B: in '15 KOT aangevraagd en afgewezen > 9 gevallen
    - C: in '15 KOT aangevraagd en gehonoreerd

- Vraag van CAP: hoe om te gaan met de vorderingen? Deze moeten sluitend worden in de boeken. De werkgroep gaat dit vraagstuk behandelen. Er is als het goed is een juridische basis, de afboeking moet gerelateerd zijn aan dit besluit, dan is het accountancy deel sluitend.
    - ACTIE (CAP iom FJZ/VT): vorderingen in de boeken sluitend krijgen.

- Ambtsmisdrijven:
    - Wat is een goede definitie? > alles wat strafrechtelijk te vervolgen valt.
    - Spreektekstje voor de Kamer opstellen > ACTIE: UHB
    - Verwijzen naar Rapport Donner het systeem/institutionele vooringenomenheid in relatie tot al dan niet verwijtbaarheid individuen.

- Nieuwe invordering casus: te hoge kosten in rekening gebracht bij de burger.
    - ACTIE: UHB zet de informatie door naar Toeslagen & CAP. FJZ is ook betrokken.

Proces dossier-opvragingen (mondeling Toeslagen)

- Update: streven om de 19 ouders die staakten bij de Belastingdienst Rotterdam

binnen 4 weken te beantwoorden.

- Er zijn echter meer opvragingen verspreid over verschillende punten, er is een werkproces (met papierstromen) ingeregeld om de procesdossier opvragingen die via de verschillende kanalen binnen komen te kunnen behandelen. Het bekende aantal is nu 53, maar de verwachting is dat dit er enkele honderden zijn.
- Donner 2 afwachten voor beantwoording hiervan.
- Inmiddels is er al een groep van VT en Toeslagen bezig met de eerste 19 verzoeken, maar er zijn vragen rondom de wettelijke basis om deze dossiers te verzamelen en te beantwoorden.
    - ACTIE (FJZ/VT): Er moet een kader komen voor deze dossiers, wanneer zijn ze compleet, wat zijn de vereisten waar moet het aan voldoen, etc.
        - Juridische kader (prioriteit!)
        - Politiek kader
    - Er moet gekeken worden of DF&A kan helpen met procesversnelling op toeslagen vlak.
    - Wat er geautomatiseerd kan worden moet worden geautomatiseerd, dit scheelt in the long run.
- *Besluit:* telefonisch dossier opvragen is lastig omwille van de AVG. Een schriftelijke opvraging is noodzakelijk. Er moet een duidelijk en navolgbaar document van de burger naar de overheid ter aanvraag van het dossier gestuurd worden.
- *Besluit:* er moet een nota komen over hoe we omgaan met de invordering/zelfmelders/dossieropvragers CAF.
    - ACTIE (TS/CAP): deze nota opstellen

2. Terugkoppeling gesprek SG, DG en ADR (mondeling UHB)

Commissie beoordeling niet-evidente casuïstiek:

- ACTIE: er moet uiterlijk 15/12 een commissie worden opgericht zoals besproken tijdens het overleg.

Dossier plenair debat CAF
4 december 2019, 10:15-17:00

Inhoud

Nr	Blok	Onderwerp
2	**1. Politieke lijn**	Politieke lijn
10	**2. CAF 11**	A. Achtergrond CAF zaken van Toeslagen
		B. Compensatieregeling CAF 11
		C. Uitbetaling CAF 11 ouders
		D. Wettelijke grondslag
21	**3. Andere ouders**	A. Omgang andere groepen
		B. ADR
		C. Donner II
		D. Communicatie (diverse groepen) ouders
		E. OGS/invordering
		F. Zwartboek
36	**4. Oorzaken**	A. Ontstaan institutionele vooringenomenheid
		B. Toeslagenstelsel
		C. Wijzigen Awir
		D. Praktische rechtsbescherming
41	**5. Cultuur**	A. Klokkenluider
		B. Cultuur bij Toeslagen
		C. Bestuurlijke verantwoordelijkheid CAF
46	**6. Gevoeligheden**	A. Reactie constateringen pers
		B. Nationaliteit/AP

Blok 1

Politieke lijn

Inleiding

- De vorige keer dat we uitgebreid met elkaar spraken over dit dossier was kort voor het zomerreces. Het vinden van een oplossing voor de ouders in de CAF -11 zaak stond centraal. Ik ben blij dat deze gevonden is.
- We spraken toen ook over de tunnelvisie bij Toeslagen. Tussendoor kwamen kwesties als opzet/grove schuld aan de orde.
- We zijn nu precies vijf maanden verder. En er is veel gebeurd. Ik neem u graag mee langs de drie lijnen waarlangs al mijn acties lopen: herstel, voorkomen en reconstructie.

Herstel

- Ik heb de oplossing voor de CAF 11-ouders tot mijn hoogste prioriteit gemaakt. Deze ouders hebben meer nodig dan mijn verontschuldigingen, hoe welgemeend ook.
- Ik realiseer mij goed dat ik het ongemak en onrecht ruim vijf jaar na dato niet volledig kan rechtzetten. Wel hoop ik dat financiële genoegdoening de ouders kan helpen. Daarom omarm ik de oplossing die de Commissie Donner mij aandraagt.

  Bijna alle ouders krijgen nog dit jaar het grootste deel van het compensatiebedrag op hun rekening gestort. Dit is de misgelopen Kinderopvangtoeslag over 2012 tot en met

2014 (PM latere jaren), de compensatie voor materiele schade voor 25% van dat bedrag, de 500 euro per half jaar dat dit voortduurt en de eventuele compensatie voor box 3 (0,5%).

- De kosten die ouders hebben gemaakt voor invorderingskosten en proceskostenvolgen spoedig volgend jaar.

Maar daar blijft het niet bij. Er hebben veel meer CAF zaken gespeeld. Ik wil weten of daar dezelfde problemen hebben gespeeld. De ADR doet daar onderzoek naar. Ook de Adviescommissie komt met een tweede advies over hoe ik daarmee kan omgaan. Laat ik voorop stellen dat ik gelijke gevallen gelijk wil behandelen. Als die mensen ook slachtoffer zijn geworden van deze behandeling verdienen ook zij compensatie.

Voorkomen

- Ik wil op basis van de reconstructie op basis van het zeer behulpzame rapport van de Adviescommissie bezig situaties als bij CAF 11 te voorkomen. Ook de documenten uit de Wob stukken en schrijnende verhalen die ik van ouders heb gehoord tonen de urgentie aan om maatregelen te nemen.
- De volgende maatregelen zijn of worden in gang gezet:
  - Cultuur: **externe bureau** ook kijken naar Toeslagen. Stevig **cultuurprogramma**, gesprekken en reflectie gewenst gedrag. **Investeren** in andere vaardigheden voor mensgerichte handelwijze.

- Menselijke maat: **Toeslaggerechtigde centraal**: **proportionaliteit en maatwerk**, balans fraudebestrijding/dienstverlening en professionaliseren sturing. Toeslagenorganisatie **verbeteren en moderniseren**.
- Juridische waarborgen: Juridische kennis **beter geborgd**. Tijdig **escaleren**, knelpunten **signaleren**, beleidsverantwoordelijke ministeries betrekken.
- Structuur: Onderzoek aanpassen structuur kan zorgen **vermindering van complexiteit**, verbetering van de aansturing en daarmee het **optimaler functioneren** van de Belastingdienst.
- Toeslagenstelsel: nav RvS uitspraken, Adviescommissie en IBO kritisch kijken **systematiek** en stelsel van Toeslagen.
- Invordering: Intern gehanteerde doelmatigheidsgrens van € 10.000. ADR ook onderzoek, in afwachting "**pauzeknop**".
- Fraudebeleid: **Vastlegging besluitvorming**. Dossiervorming verschillende fases onderzoek en toezicht.

Reconstructie

- Ik vind het van groot belang om uit te zoeken hoe dit zo ontzettend mis heeft kunnen gaan. Daarmee wil ik voorkomen dat dit zich in de toekomst nogmaals voor kan doen. De Adviescommissie noemt in haar rapport meerdere sporen in de reconstructie: de uitvoering, de

politiek en systematiek en het juridisch kader. Ik loop die sporen graag langs.

Uitvoering

- De Adviescommissie spreekt van institutionele vooringenomenheid en een zero tolerance beleid.
- De commissie stelt dat de vooringenomen wijze van het CAF 11-onderzoek en de besluitvorming niet uit één of enkele handelingen of besluiten blijkt. Met uitzondering van de stopzetting, waren alle stappen die werden gezet en besluiten die werden genomen in het onderzoek op zichzelf beschouwd niet onregelmatig.
- De vooringenomen handelwijze ligt besloten in de cumulatie van vele voor de betrokken ouders nadelige stappen, handelingen en beslissingen die werden ingegeven door de veronderstelling dat er sprake was van vermoedelijke fraudeurs.
- Dat begon in wezen al met de beslissing om, nog voor men de daarvoor relevante informatie had opgevraagd, te besluiten om alle voorschotbetalingen met betrekking tot KOT 2014 stop te zetten.
- Niet het feit dat die stopzetting in strijd was met de daarvoor geldende bepalingen, maar het feit dat daartoe besloten werd voor vrijwel alle CAF 11-ouders die KOT 2014 ontvingen, hoewel maar bij een beperkt aantal daarvan onregelmatigheden waren gebleken, getuigt van vooringenomenheid.

- Vervolgens kregen ouders ook niet de gelegenheid om te corrigeren. Hen werd niet verteld welke stukken zij nog moesten sturen en de behandeling van bezwaren duurde veel te lang.
- De eerste conclusie is dus dat Toeslagen veel te hardvochtig heeft gehandeld in de uitvoering.

Politiek en systematiek

- Ten tweede wijst Donner naar de manco's in inrichting en uitvoering van het toeslagenstelsel; die worden pregnant als de nadruk verschuift van een snelle uitbetaling aan de burger naar fraude en regulier toezicht.
- Dit gebeurt mede onder politieke druk van enkele fraudezaken in de kinderopvangtoeslag en de zogenoemde Bulgarenfraude in de zorg- en huurtoeslag.
- In die tijd was het de wens om harder op te treden tegen fraudeurs en fraude tegen te gaan. De toeslagensystematiek en daarbinnen de kinderopvangtoeslag werden als zeer gevoelig voor fraude door facilitators gezien.

Juridisch kader

- Tot slot oordeelt de Adviescommissie dat de wijze waarop is gehandeld deels is vormgegeven door het wettelijk kader waaraan Toeslagen is gebonden bij de uitvoering van zijn taken. Het eerste deel van de IBO Toeslagen zegt hierover dat in zijn algemeenheid geconcludeerd kan worden dat de basisprincipes waarop het toeslagenstelsel

is vormgegeven, niet goed aansluiten bij het menselijk handelen in de praktijk.

- Het gaat uit van de zelfredzame burger die zelf wijzigingen doorgeeft, een administratie bijhoudt en actief controleert. Het systeem stelt, zeker als meerdere toeslagen en andere (gemeentelijke) inkomensafhankelijke regelingen in het geding zijn, hoge eisen aan het doenvermogen en de zelfredzaamheid van burgers. Zo is de juistheid van de aangeleverde gegevens bij zowel de aanvraag als bij wijzigingen gedurende het kalenderjaar de verantwoordelijkheid van de burger.
- Ook de Raad van State uitspraken laten een ontwikkeling zien door de tijd heen. Lange tijd keken zij naar individuele zaken en niet vanuit een integraal beeld naar de ouderzaken. Vanuit het oogpunt van proportionaliteit zien zij nu wel reden voor aanpassing.

Conclusie

- De grenzen van de handhaving zijn doelbewust opgezocht en wat mij betreft overschreden.
- De uitvoering was te rigide, de checks and balances in het toeslagenstelsel waren onvoldoende aanwezig en ook het wettelijk kader sluit niet aan bij de menselijke maat die ik wil hanteren. Dat moet anders.

Stap voor stap

- Hoewel ik belangrijke stappen aan het zetten ben, realiseer ik mij goed dat deze zaak nog lang niet is afgerond.
- Met de compensatie aan de getroffen CAF 11-ouders stopt het niet.
- De Adviescommissie gaat voor het einde van dit jaar in haar eindoordeel nog in op de vraag of er verandering en verbetering van het bestuurlijk proces en de rechtsbescherming van burgers mogelijk is om herhaling te voorkomen.
- Daarnaast zal de Adviescommissie, evenals de ADR, nog ingaan op de vraag hoe de institutionele vooringenomenheid heeft uitgewerkt in andere CAF-zaken en of ook daar compensatie aan de orde is.
- Verder verwacht ik op een gegeven moment het oordeel van de AP over etnisch profileren.
- Ik wil dat duidelijk wordt waar dit toeslagenstelsel en de hardvochtige uitvoering mogelijk nog meer tot problemen voor ouders hebben geleid. Die moeten allemaal worden opgelost. Daarnaast wil ik dat de ingezette maatregelen tot daadwerkelijke verbeteringen gaan leiden.

Blok 2

CAF 11

A. CAF zaken van Toeslagen

Kernboodschap

De Belastingdienst heeft vanaf 2013 gekozen voor een brede, integrale aanpak van fraude bij toeslagen. Deze richtte zich op het georganiseerd misbruik van toeslagen met behulp van een facilitator. Daarvoor is opgezet het Belastingdienstbrede CAF (Combiteam Aanpak Facilitator). Hierbij werd vanuit risico's van fraude en vermoedens op basis van signalen geopereerd. Bij de Belastingdienst Toeslagen werd telkens het recht op toeslag bij de burgers beoordeeld. Er werd in de aanpak en beoordeling zowel gekeken naar bredere overzichtslijsten van personen ('werkbundels') als naar los staande gevallen. Al die zaken bij elkaar noemen we CAF-zaken.

Belangrijkste informatie

Onder een CAF-zaak bij Toeslagen (of "toeslaggerelateerde CAF-zaak") wordt verstaan:

1. De zaak is opgepakt vanaf de oprichting van het Belastingdienstbrede CAF (Combiteam Aanpak Facilitators) in 2013;
2. De zaak startte met een intern of extern signaal over een vermoeden van georganiseerd misbruik van toeslagen met behulp van een facilitator;
3. De beoordeling van het signaal vond binnen Toeslagen of het Belastingdienstbrede CAF plaats en varieert van cijferanalyse tot het uitvoeren van waarnemingen ter

plaatse of boekenonderzoeken;

4. De zaak heeft binnen Toeslagen en/of het Belastingdienstbrede CAF een unieke naam gekregen;
5. Er is een populatie burgers samengesteld, zichtbaar gemaakt in een "werkbundel" of lijst bsn's in een document;
6. Beoordeling van het recht op toeslag bij de burgers vond plaats in een IST- of Fraudeteam van Toeslagen;
7. In brieven aan de burgers vanuit het IST-team is meestal een CAF-kenmerk opgenomen.

Bovenstaand kader is gehanteerd bij de samenstelling van de CAF-zaken en daarbinnen de burgerpopulatie gedurende 2013 t/m heden t.b.v. het onderzoek van de ADR en de werkzaamheden van de Adviescommissie uitvoering toeslagen in het najaar van 2019.

Let op: De samenstelling van de populatie burgers is niet consequent toegepast in de afgelopen jaren. Het is voorgekomen dat de coördinator van de CAF-zaken binnen Toeslagen aan een collega binnen het IST- of Fraudeteam verzocht om voor een beperkt aantal burgers ("losse bsn's") het recht op toeslag te beoordelen. De losse bsn's die tot 1 oktober 2019 door de Taskforce CAF Toeslagen op basis van bovenstaand kader konden worden toebedeeld aan de CAF-zaken, zijn opgenomen in de totale burgerpopulatie. De bsn's die nog niet konden worden toebedeeld of die ná 1 oktober 2019 zijn aangetroffen, worden apart geregistreerd. De

beoordeling of deze bsn's op vergelijkbare wijze zijn behandeld, vindt gelijktijdig plaats met de beoordeling van de burgermeldingen.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer [nog uit te werken]

- Waarom zijn de aantallen burgers nog steeds niet goed in beeld?
- Welke signalen heeft u over de vergelijkbaarheid van deze zaken met CAF 11?
- Is de ongepaste toon ook in deze CAF-zaken gebezigd?
- Politieke verwachting zal zijn dat in vergelijkbare zaken snel tot de compensatie wordt overgegaan. Dit gaat echter tijd vergen.
- Ten aanzien van de zaken die niet als vergelijkbaar worden gekwalificeerd zal gevraagd worden naar de duidelijke toelichting. Daarnaast zal de vraag aan de orde kunnen komen hoe de kwalificatie kan worden betwist. Kan ook leiden tot meer verzoek om inzage in dossiers.

B. Compensatieregeling CAF 11

Kernboodschap

Naast verontschuldigingen is ook financiële genoegdoening nodig. De compensatie is bedoeld voor alle ouders die bij CAF 11 betrokken zijn geweest, uitgezonderd evidente fraudegevallen.

Belangrijkste informatie

De compensatie uit het rapport bestaat uit 6 elementen

1. Het bedrag dat gemoeid is met het totaal van de correctiebesluiten die zijn genomen naar aanleiding van het CAF 11 onderzoek waardoor de kinderopvangtoeslag aanspraken van de getroffen ouders over de jaren 2012 t/m 2014 verminderden of tenietgingen; dit betreft maximaal € 5,3 miljoen (uitgezonderd evidente gevallen).
2. Een forfaitair bedrag van € 500 voor immateriële schade voor ieder half jaar dat verlopen is tussen het eerste correctiebesluit in het kader van CAF 11 en het moment dat de aanspraken op kinderopvangtoeslag volledig zijn vergoed of de compensatie werd gegeven. Met een maximum van het bedrag dat is uitgekeerd onder 1).
3. Een forfaitair bedrag als compensatie voor veronderstelde materiële schade dat bestaat uit 25% van het bedrag onder 1). dit betreft maximaal € 1,3 miljoen.
4. De kosten die in rekening zijn gebracht voor de invordering van de na het CAF-onderzoek teruggevorderde kinderopvangtoeslag worden volledig gecompenseerd.
5. Een vergoeding van de kosten van juridische bijstand

conform de reguliere forfaitaire bedragen voor zover deze kosten niet eerder werden vergoed.

6. Op het totaal aan compensatie onder 1 t/m 5 wordt in mindering gebracht:
   A. Eventuele bedragen die al zijn toegekend na bezwaar- en (hoger) beroepsprocedures tegen de correctiebesluiten of de herziening daarvan dit betreft € 2,6 miljoen.
   B. Niet ingevorderde toeslagschulden, dit betreft bijna € 1,0 mln.

De ouders krijgen een eenmalige aanvullende compensatie van 0,54% over het uit te betalen bedrag om mogelijk negatieve gevolgen voor box 3 te compenseren.
En zij krijgen een eenmalige aanvullende vergoeding als zij negatieve gevolgen ondervinden voor hun andere toeslagen.

<u>Gevoeligheden/vragen van de Kamer</u>

Q. Consequenties compensatie voor de andere toeslagen of ontvangst van een bijstandsuitkering?

A.

- Compensatie in 2019 effect op de toeslagen in 2020.
- Compensatie als vermogensgrenzen voor andere toeslagen wordt overschreden.
- Compensatie is uitgezonderd van vermogenstoets: geen negatief effect op bijstandsuitkering.

Q. Fiscale consequenties?

A.

- Geen box 1, wel box 3, eenmalige aanvullende vergoeding (circa 0,5%).

Q. Wanneer evidente gevallen zonder compensatie?

A.

- Slechts enkelen.
- Bv als kind hele jaar niet naar de kinderopvang of aantoonbaar valse stukken.
- Evident geval alleen het specifieke jaar niet gecompenseerd.
- Bij afwijzing extra check onafhankelijke commissie wijzen.
- Bezwaar en beroep open: onafhankelijke bezwaarschriftencommissie.

#	Omschrijving	CAF-11	CAF-overig
A	Materiële schade (misgelopen toeslag) is het maximaal gecorrigeerde bedrag in CAF-11.	5,3	36
B	Compensatie immateriële schade (€500 per half jaar, gemiddeld €6000 p.p.)	1,8	36
C	Compensatie materiële schade (is 25% van de delta), waarbij rekening wordt gehouden met het oorspronkelijke bedrag	1,3	9
D	Kosten invordering	0,3	6
E	Kosten rechtsbijstand (rechtbank tarief)	0,1	2
F	Verrekenen met (nog niet) betaalde terugvorderingen	-3,5	-12
	Compensatie in box 3	0,03	0,4
	Evt. eenmalige compensatie HT/ZT/WKB drempels	PM	PM
	Totaal	**5,33**	**77,4**

C. Uitbetaling CAF 11 ouders

Kernboodschap

In december (20 december) wordt een substantieel deel van de compensatie-vergoeding uitbetaald aan de burgers op basis van het beleidsbesluit, verwoord in een vooraankondigingsbrief

Belangrijkste informatie

- In de **vooraankondigingsbrief** worden alle relevante bedragen genoemd op basis van het beleidsbesluit, dat een afgeleide is van het rapport AUT. De relevante bedragen zijn de bedragen die op dit moment bekend zijn.
- Ouders krijgen 6 weken de tijd om te reageren.
- De ouders die op basis van de ouderbrief dd 16 november hebben aangegeven prijs te stellen op een mondelinge toelichting, worden gebeld door Toeslagen. Op dit moment hebben 2 ouders dit aangegeven.
- De verwachting is dat alle ouders uiterlijk 17 december bericht krijgen.
- Specifieke aandacht wordt besteed aan de ouders die moeten worden voorgelegd aan de commissie van wijzen i.v.m. "evident geen recht". De instelling van de commissie is per 15 december gereed.
- Huidig beeld is dat enkele ouders over een deel van de toeslagjaren geen recht zal hebben op basis van de opsomming "evidente gevallen" in het rapport van de commissie AUT.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

- Compensatie voor de jaren voor 2012 en na 2014?
- Hoogte compensatie voor vervolgschade, o.a. € 500 per halfjaar?
- Kamer zal aantallen vragen, totale compensatiebedrag etc. Voorafgaand aan debat zal deze info voor zover dan voorhanden geleverd worden.

D. Wettelijke grondslag

Kernboodschap

De Adviescommissie concludeert dat er nu geen wettelijke grondslag is voor een compensatieregeling.

- Ik kom op korte termijn met een voorstel voor een wettelijke grondslag.
- Vooruitlopend daarop heb ik een beleidsbesluit uitgevaardigd, zodat de ouders op korte termijn de compensatie ontvangen.
- Dit beleidsbesluit zal zodra de wetgeving met terugwerkende kracht in werking is getreden worden omgezet in een ministeriële regeling.

Belangrijkste informatie

[PM: inhoud beleidsbesluit]

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

Q. Gaat u ook in andere CAF-zaken compensatie geven?

A.

- Ik wil niet op de zaken vooruit lopen. Gelijke gevallen ga ik op dezelfde behandelen en ligt compensatie voor de hand.
- Voor conclusies over de andere CAF-zaken wacht ik het onderzoeksrapport van de ADR en het tweede advies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen af.
- De ADR bekijkt in welke CAF gerelateerde gevallen vanaf 2013 op vergelijkbare wijze is gehandeld.
- Daarbij vergelijkt de ADR de handelwijze van Toeslagen met het CAF 11-dossier. Specifiek wordt gekeken naar

de stopzetting, de bezwaar- en beroepsbehandeling en het gebruik van de tweede nationaliteit.

- De Adviescommissie beveelt evenwel aan dat een regeling eenvoudig kan worden verbreed voor aanverwante gevallen. Daar zullen zij in het tweede adviesrapport nog verder op terugkomen.
- Zoals gezegd omarm ik de aanbevelingen van de Adviescommissie. Bij de vormgeving van de wettelijke grondslag volg ik deze aanbeveling uiteraard op.

Blok 3

Andere groepen ouders

A. <u>Omgang (incl communicatie) andere groepen dan CAF 11</u>

Kernboodschap

Naast CAF 11 zijn momenteel de volgende doelgroepen relevant:

- CAF overig (ca. 9.400),
- Burgermeldingen (momenteel ca. 500),
- Zwartboek SP (ca. 600),
- O/GS in invordering (ca. 8.500),
- Vereenvoudigde bezwaarafhandeling (ca. 40.000)

Toeslagen en het LIC richten een gezamenlijk proces in om deze groepen te analyseren en acties te ondernemen.

Belangrijkste informatie

- Er is veel capaciteit nodig om voor alle gevallen inzichtelijk te krijgen in hoeverre vergelijkbaarheid met CAF 11 speelt. Bij de burgermeldingen en Zwartboek wordt zowel verzocht om vergelijkbaarheid te beoordelen, inzage in het persoonlijke dossier en opschorting van invorderingsmaatregelen.
- De ADR is bezig met onderzoek naar vergelijkbaarheid met CAF 11 in de **andere CAF-zaken** (169 zaken, ruim 9.400 personen). (zie ook Factsheet Definitie CAF-zaken)
- Van de 9.400 personen is de lopende invordering opgeschort.
- Het rapport van de ADR wordt eind december verwacht. Ook de commissie Donner neemt de andere CAF-zaken in zijn 2e deeladvies mee.

Via de Belastingtelefoon en andere kanalen komen **burgermeldingen** binnen van toeslaggerechtigden die aangeven:

1. Op een vergelijkbare wijze als bij CAF 11 behandeld te zijn
2. Inzage te willen in hun dossier
3. Aangeven ten onrechte kwalificatie O/GS te hebben
4. Verzoeken om opschorting van invorderingsmaatregelen

- Deze meldingen worden bij Toeslagen geregistreerd en gecategoriseerd naar CAF 11, Andere CAF-zaken, "oude" Fraudezaken (vóór 2013) en Overig
- De burgermelders krijgen een ontvangstbevestiging van Toeslagen.
- Bij de meldingen in het **Zwartboek SP** wordt eerst contact opgenomen met de betreffende persoon om het bsn op te vragen. (zie ook Factsheet Zwartboek)
- Vergelijkbaarheid wordt getoetst ná het uitbrengen van 2e deeladvies Donner en rapport ADR. De burgers krijgen dan een update-bericht.
- Er is nog overleg gaande of voor deze meldingen de invordering ook wordt opgeschort [PM].
- Burgers die aangeven **inzage in hun dossier** te willen worden ook geregistreerd. Zij ontvangen ook een ontvangstbevestiging.
- Toeslagen en CAP Inning richten een specifiek team in om de dossiers samen te stellen.

In het geval van CAF-zaken, worden ook de documenten uit de "CAF-map" toegevoegd voor zover deze als "op de zaak betrekking hebbend" kwalificeren. Hiermee wordt ruimhartig omgegaan.

- **Uiterlijk 9 december** ontvangen de eerste 19 personen hun persoonlijk dossier, zoals toegezegd op 12 november in Rotterdam, in aanwezigheid van mw. Leijten.
- Bij 8.500 personen die een **Opzet/Grove schuld** kwalificatie hebben in het kader van invordering, is de dwanginvordering opgeschort per 8 november.
- Deze personen hebben hierover nog geen brief ontvangen, wel is in het geval van loonbeslag de werkgever geïnformeerd.
- Bij de beoordeling van de CAF-zaken, zelfmelders en Zwartboek wordt ook de kwalificatie O/GS meegenomen.
- Zie verder de Factsheet O/GS.
- **PM**: Tot slot zijn er ca. 40.000 personen die vanwege "vereenvoudigde bezwaarafhandeling" ...

<u>Gevoeligheden/vragen van de Kamer</u>

- Hoe lang moeten mensen wachten totdat duidelijk is in welke situatie zij verkeren en of ze compensatie krijgen? Is hiervoor een tijdpad bekend?
- Waarom duurt het zo lang voordat hun dossiers worden

samengesteld?

- In hoeverre ziet u nu al vergelijkbare gevallen met CAF 11?
- Wat is er gebeurd in de oude Fraude-onderzoeken van Toeslagen? (bijv. De 10.2.g / 10.2.g)
- Moeten niet alle correcties in het verleden worden teruggedraaid?
- Welke groepen kunnen we nog meer verwachten?
- Hoe gaat u om met oude OGS zaken? Volgt er een herbeoordeling?
- Hoe gaat u om met lopende of reeds afbetaalde betalingsregelingen waarbij sprake is/geweest van OGS?
- Hoe gaat u om met burgers die niet akkoord gaan met de door commissie Donner vastgestelde compensatieregeling en de forfaitaire schadeloosstelling?

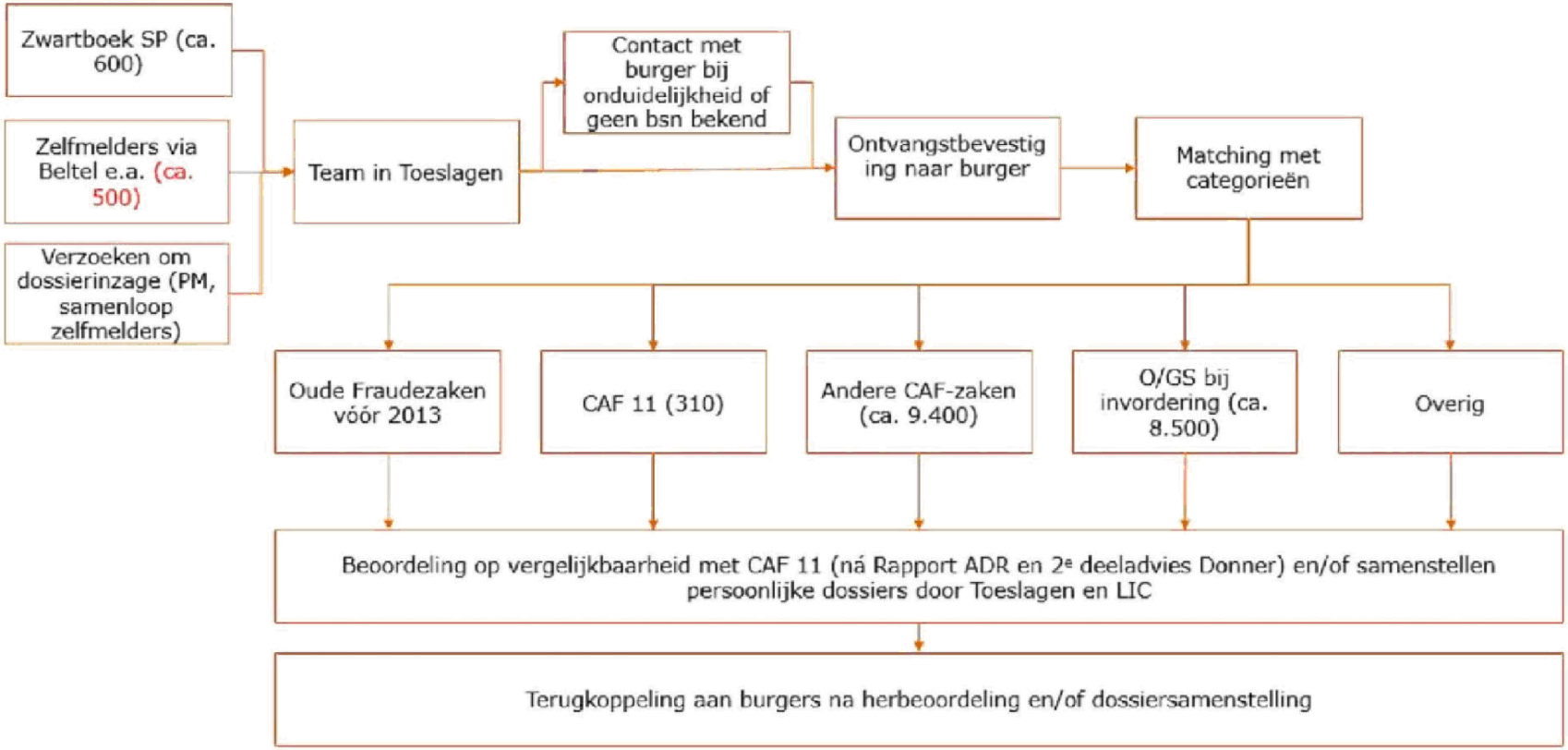
Zwartboek SP (ca. 600)
Zelfmelders via Beltel e.a. (ca. 500)
Verzoeken om dossierinzage (PM, samenloop zelfmelders)
Team in Toeslagen
Contact met burger bij onduidelijkheid of geen bsn bekend
Ontvangstbevestiging naar burger
Matching met categorieën
Oude Fraudezaken vóór 2013
CAF 11 (310)
Andere CAF-zaken (ca. 9.400)
O/GS bij invordering (ca. 8.500)
Overig
Beoordeling op vergelijkbaarheid met CAF 11 (ná Rapport ADR en 2e deeladvies Donner) en/of samenstellen persoonlijke dossiers door Toeslagen en LIC
Terugkoppeling aan burgers na herbeoordeling en/of dossiersamenstelling

B. Onderzoek ADR

Kernboodschap

Het onderzoek van de ADR wordt eind van dit jaar afgerond.

Belangrijkste informatie

Op 2 september is de herziene opdracht aan de ADR aan de kamer gezonden. De opdracht is herzien om hier enkele vragen van de Kamer en de Adviescommissie in te betrekken. Het onderzoek zal voor het eind van het jaar worden afgerond.

Vraag: "In hoeverre is er bij (andere) toeslag-gerelateerde CAF-zaken in de periode 1 januari 2013 tot heden sprake geweest van een vergelijkbare behandeling als met de aanpak die bij CAF-11 is gehanteerd, en op welke punten en hoe lang heeft de Belastingdienst zich in deze CAF-zaken niet gehouden aan de geldende wet- en regelgeving?"

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

De Kamer kan vragen of het ADR onderzoek inzicht gaat geven op de vraag wie verantwoordelijk is voor het onrechtmatig handelen.

Het onderzoek van de ADR is hier niet op gericht, wel kijkt de ADR op basis van de stukken wanneer de ambtelijke en politieke top wist van het mogelijk onrechtmatig handelen (vraag 9).

Dit is ook eerder gecommuniceerd met de Kamer in de brief van 2 september over de aanbieding van de bijgestelde opdracht.

Q. Gaat u ook in andere CAF-zaken compensatie geven?

A.

- Ik wil niet op de zaken vooruit lopen. Gelijke gevallen ga ik op dezelfde behandelen en ligt compensatie voor de hand.
- Voor conclusies over de andere CAF-zaken wacht ik het onderzoeksrapport van de ADR af.
- De ADR bekijkt in welke CAF gerelateerde gevallen vanaf 2013 op vergelijkbare wijze is gehandeld.
- Daarbij vergelijkt de ADR de handelwijze van Toeslagen met het CAF 11-dossier. Specifiek wordt gekeken naar de stopzetting, de bezwaar- en beroepsbehandeling en het gebruik van de tweede nationaliteit.
- De Adviescommissie beveelt in deel I aan dat een regeling eenvoudig kan worden verbreed voor aanverwante gevallen. Daar zullen zij in het tweede adviesrapport nog verder op terugkomen.
- Zoals gezegd omarm ik de aanbevelingen van de Adviescommissie. Bij de vormgeving van de wettelijke grondslag volg ik deze aanbeveling uiteraard op.

Ter informatie deelvragen ADR opdracht:

1. Welke procedures en richtlijnen lagen ten grondslag aan het handelen van de CAF-teams en in welke periode waren deze van toepassing?

2. Heeft de Belastingdienst de CAF-zaken zodanig in beeld gebracht dat herbeoordeling kan plaatsvinden?

3. Is er binnen een CAF-zaak overgegaan tot stopzetting van lopende toeslagen bij andere toeslaggerechtigden binnen een CAF-zaak en zo ja, heeft de Belastingdienst in beeld in hoeveel gevallen?

En heeft de Belastingdienst aanwijzingen dat de nationaliteit bij deze behandeling een bepalende rol heeft gespeeld.

4. Is er sprake van stopzetting van lopende voorschotten op toeslagen en zo ja, heeft de Belastingdienst in beeld in hoeveel gevallen en hoe is dit beeld opgebouwd? In hoeverre is er richting de burgers duidelijk gecommuniceerd welke bewijsstukken moesten worden aangeleverd en in hoeverre werd rekening gehouden met de reactietermijn?

5. In hoeverre is de onderbouwing van de beschikking ten aanzien van de stopzetting van de voorschotten adequaat vastgelegd?
Heeft de Belastingdienst in beeld welke stopzettingsgronden in hoeveel gevallen gehanteerd zijn?

6. Kon de toeslaggerechtigde na het stopzetten van de lopende toeslag opnieuw een toeslag aanvragen? Heeft de Belastingdienst in beeld in hoeveel gevallen in de periode 1 januari 2013 tot heden een toeslag opnieuw is aangevraagd en hoe is de aanvraag door de Belastingdienst behandeld?

7. In hoeverre is de onderbouwing van een eventueel bezwaar- of beroepsbehandeling adequaat vastgelegd?

8. In hoeverre is het invorderingsproces op zorgvuldige wijze verlopen? Heeft de Belastingdienst in beeld om hoeveel invorderingen het gaat?

9. Wanneer wist de ambtelijke en politieke top van het onrechtmatig handelen en andere problemen?

B. Adviescommissie uitvoering Toeslagen advies deel II

Kernboodschap

Volgens de opdracht van de Adviescommissie verschijnt het

tweede deeladvies voor het eind van het jaar.

Belangrijkste informatie

De commissie zal zich bij deel II richten op het handelen van toeslagen in andere zaken waar vermoedens waren van georganiseerde fraude, de waarborgen voor toeslaggerechtigden en de praktische rechtsbescherming in het algemeen

In de bijlage de opdracht aan de commissie, vragen 2 en 3 worden in AUT II behandeld.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer [uit te werken]

- Invulling praktische rechtsbescherming (Toeslagen en Blauw);
- Vallen ouders buiten CAF ook onder oplossing Donner?

C. Kwalificatie Opzet grove schuld [PM]

D. Zwartboek

Kernboodschap

Via de SP zijn ca. 600 meldingen binnengekomen van burgers die problemen hebben ondervonden met de KOT. De aanbevelingen die de SP doet in het Zwartboek zien zowel op beleid als uitvoering. Toegezegd is begin 2020 gezamenlijk met SZW met een reactie te komen.

Belangrijkste informatie

Individuele meldingen

- De SP heeft de Belastingdienst gevraagd om de **meldingen uit het zwartboek mee te nemen als "burgermelding"**. Tot eind november hebben zich ca. 600 personen bij het Meldpunt SP gemeld.
- SP heeft half november toestemming gegeven om de burgers uit het zwartboek te gaan benaderen. Toeslagen neemt de komende weken contact op met de betreffende personen om het bsn op te vragen.
- Daarna ontvangen de burgers een ontvangstbevestiging (net zoals andere burgermeldingen) en worden de meldingen gecategoriseerd naar CAF 11, Andere CAF-zaken, "oude" Fraudezaken en Overig.
- Vergelijkbaarheid met CAF 11 wordt getoetst ná het uitbrengen van 2e deeladvies Donner en rapport ADR.
- Beeld is dat veel klachten gaan over periode vóór CAF en dat ook mensen in zijn algemeenheid hun ongenoegen uiten over de Belastingdienst.
- Een gedeelte van deze mensen wil **ook dossier inzien**.

Er is nog overleg gaande (o.a. FJZ) of voor deze meldingen de invordering ook wordt opgeschort. Indien samenloop met CAF of O/GS gebeurt dit al.

- De personen die zich samen met mw. Leijten op 12 november in Rotterdam hebben gemeld, staan ook in dit Zwartboek. Zij ontvangen hun **persoonlijke dossier** uiterlijk 9 december.

Aanbevelingen Zwartboek

Onderstaand per aanbeveling de stand van zaken.

1. Bekijk alle stopzettingen en terugbetalingen met 'opzet/grove schuld.'
   - Toegezegd dat beleid rond OGS wordt herzien.
   - Pauzeknop ingedrukt voor OGS-kwalificaties in verleden.
2. Bekijk alle loonbeslagzaken op rechtmatigheid en betaalcapaciteit.
   - Pauzeknop voor OGS-kwalificaties
   - Overleg met SZW om KOT in beslagvrije voet te krijgen.
3. Stop met verrekenen van 'schuld' met andere toeslagen.
   - Herstelactie KGB wordt niet verrekend met KGB schulden.
   - Herstelactie CAF wordt alleen met de openstaande schuld over de betreffende jaren verrekend.
   - Verrekening bij kleine schulden is vaak prettig voor burger. Maatwerk ook hier vereist.

Herzie de wet en laat ouders niet opdraaien voor fraude van het gastouderbureau.

- Er wordt gewerkt aan besluit n.a.v. uitspraken RvS (23 oktober) inzake proportioneel vaststellen en proportioneel terugvorderen. Dit maakt het mogelijk rekening te houden met specifieke omstandigheden, zoals fraude van derden.
- Toezegging om vastlegging en dossiervorming te verbeteren.
- Art. 33 AWIR vaker inzetten om aansprakelijkheid bij "facilitator" te leggen i.p.v. ouder.

5. Erken dagbesteding en arbeidsongeschiktheid als voorwaarde voor kinderopvangtoeslag.

- SZW gaat WLZ-indicatie opnemen in doelgroep-categorie met recht op KOT.
- Via gemeenten is het mogelijk SMI aan te vragen voor andere mensen met dagbesteding e.d.

6. Presenteer grenzen die door jurisprudentie zijn ontstaan aan de Tweede Kamer.

- Jurisprudentie is in verschillende antwoorden op Kamervragen aan de orde gekomen.

7. Onderzoek ook het handelen van de Belastingdienst buiten de CAF-zaken.

- Situatie van mensen die zich melden wordt bekeken.
- Onderzoek van Autoriteit Persoonsgegevens inzake etnisch profileren loopt.
- Cultuuronderzoek naar de Belastingdienst loopt.

Maak toeslagen overbodig.

- Tweede deel van IBO onderzoekt verregaande beleidsopties.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer [nog uit te werken]

- Hoe lang moeten mensen wachten totdat duidelijk is in welke situatie zij verkeren?
- In de meldingen komen veel schrijnende gevallen naar voren, wat vindt u daarvan?
- Wat is er gebeurd in de oude Fraude-onderzoeken van Toeslagen? (bijv. De 10.2.g / 10.2.g)
- Moeten niet alle correcties in het verleden worden teruggedraaid?
- Wanneer komt er een reactie op het Zwartboek?
- Individuele gevallen kunnen worden uitgelicht, zoals bijvoorbeeld bij Kamervragen Leijten inzake dagbesteding.
- Op dit moment wordt er inhoudelijk niet geacteerd richting bsn's zwartboek, behalve ontvangstbevestiging Actie verschoven na uitkomen rapporten ADR en Donner, net als voor de burgers in CAF-overig en bij zelfmelders. Risico dat op dat moment enorme voorraad ontstaat. Politieke verwachting zal zijn dat deze zaken snel opgepakt zullen worden. Dit gaat echter tijd kosten.
- Bij zwartboek wordt invordering nog niet opgeschort (tenzij sprake is van bsn in caf-bundel of O/GS).

Blok 4

Oorzaken en acties

A. Ontstaan institutionele vooringenomenheid

Kernboodschap

- De commissie Donner heeft de institutionele vooringenomenheid bij de Belastingdienst stevig benoemd.
- Het management heeft onder druk van de tijdgeest (Bulgarenfraude) stevig ingezet op fraudebestrijding. De klant en daarmee de dienstverlening werd ondergeschikt aan de fraudebestrijding.

Belangrijkste informatie

- De grenzen van de handhaving zijn doelbewust opgezocht en wat mij betreft overschreden.
- Met het stopzetten van de toeslagen van de betrokken ouders in de CAF 11-zaak - zonder eerst de gevraagde informatie af te wachten - is onrechtmatig gehandeld. Deze handelwijze heeft ingrijpende gevolgen gehad voor de getroffen ouders en ik heb het volste begrip voor de onmacht en boosheid die hier het gevolg van zijn.
- Ik wil dat de burger kan vertrouwen op een integere, geloofwaardige, zorgvuldige en verantwoordelijke Belastingdienst.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

Volgt.

C. Toeslagenstelsel beter laten functioneren

Kernboodschap

Ik ga mij, samen met de betrokken bewindspersonen die beleidsverantwoordelijk zijn voor de toeslagenregelingen, hierop beraden. Het is duidelijk dat er wat moet gebeuren.

Belangrijkste informatie

- De recente Raad van State uitspraken, de conclusies van de Adviescommissie over wet- en regelgeving en het IBO Toeslagen deel 1 geven aanleiding om kritisch te kijken naar de systematiek en het stelsel van Toeslagen.

- Ook wil ik dat de burger op meer maatwerk kan gaan rekenen.

- Begin 2020 volgt een kabinetsreactie op de IBO rapporten. Dan komt ook deel 2 beschikbaar.

- Daarnaast is een ambtelijke werkgroep gestart om de recente Raad van State uitspraken in beleid te vatten. Dat moet op korte termijn vorm gaan krijgen

D. Wijzigen Awir

Kernboodschap?

Het advies laat zien dat het toeslagenstelsel niet werkt zoals het oorspronkelijk bedoeld is.

Belangrijkste informatie

- Het IBO-rapport deel 1 dat onlangs openbaar is gemaakt bevat een heleboel voorstellen om het toeslagenstelsel te verbeteren.
- Ook kijk ik reikhalzend uit naar het IBO-rapport deel 2 waarin aanbevelingen voor herziening van het stelsel voor de lange termijn worden gedaan en naar het tweede deeladvies van de adviescommissie.
- Het kabinet zal begin volgend jaar met een reactie komen op de 2 IBO-rapporten. Dat zal hoogstwaarschijnlijk leiden tot wijzigingen van de Awir.
- Daarnaast zal beleid worden gemaakt in verband met de twee recente uitspraken van de Raad van State. De Belastingdienst heeft nu ruimte in de wet om in bijzondere gevallen af te zien van terugvordering. Om hiernadere invulling aan te geven is een ambtelijke werkgroep gestart.
- Daarnaast geeft de Raad van State ruimte de alles of niets benadering te verlaten bij het vaststellen van het recht op KOT als slechts een deel van de kosten is voldaan. Ook hier is een ambtelijke werkgroep mee bezig. In de tussentijd ben ik gestart met het uitvoering geven aan de compensatieregeling in het advies.

E. Commissie verbetering praktische rechtsbescherming

(JenV moet nog aangehaakt worden)

Kernboodschap?

Voorgesteld wordt om een onafhankelijke commissie aan te stellen om onderzoek te doen naar de verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belastingzaken.

Belangrijkste informatie

Op 10 december zal de Kamer per brief geïnformeerd worden met daarin een plan van aanpak voor het verbeteren van de praktische rechtsbescherming bij van de burger in belastingzaken. Daarvoor vraag ik tevens advies aan een commissie met externen die wordt voorgezeten door een onafhankelijke expert.

Ik wil deze onafhankelijke commissie de opdracht geven om serieus te kijken naar de rechtsmiddelen en rechtsbescherming van belastingplichtigen
In het plan van aanpak zal in ieder geval aandacht zijn voor: het horen en analyseren van de klachten. Hiervoor zullen onder andere ook de Nationale ombudsman en Sociaal Raadslieden betrokken worden.

Daarnaast zijn ook gesprekken met burgers en medewerkers van de Belastingdienst en de twee klokkenluiders die zich hebben gemeld onderdeel van dit plan van aanpak.

Tot slot zal de Adviescommissie uitvoering toeslagen in haar eindrapport ook aandacht besteden aan de verbetermogelijkheden voor toeslagzaken. Indien daar verbeteringen naar voren die ook toepasbaar zijn op belastingzaken, dan neem ik die uiteraard over

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

De heer Omtzigt heeft (tijdens plenair debat BP) aandacht gevraagd voor de mogelijkheden tot verbetering van de praktische rechtsbescherming van de burger in belasting- dan wel toeslagzaken.

De heer Omtzigt stelt specifiek voor om een commissie in te stellen om te kijken naar de rechtsbescherming en openstaande rechtsmiddelen. Daarnaast suggereert de heer Omtzigt om deze commissie te laten leiden door bijvoorbeeld een oud-ombudsman of een oud-raadsheer van de Hoge Raad.

Blok 5

Cultuur

A. Extra bescherming voor klokkenluiders - motie Omtzigt

Kernboodschap

TK-lid Omtzigt heeft verzocht om richtlijn van Raad van Europa (RvE) voor Klokkenluiders onverkort bij Belastingdienst toe te passen. U heeft op 31 oktober hierover brief naar TK gestuurd met toezegging klokkenluiders niet te benadelen als zij naar pers of TK stappen indien interne of externe meld-instanties niet of niet adequaat reageren.

Belangrijkste informatie

Richtlijn RvE uit 2014 stelt dat Klokkenluiders ook bescherming verdienen als zij ervoor kiezen misstanden openbaar te maken door naar pers of parlement te stappen. U heeft toegezegd klokkenluiders niet te benadelen als zij dit doen nadat in- of externe meldinstanties (zoals Huis voor klokkenluiders of de Commissie Integriteit Belastingdienst) hun melding niet tijdig of niet adequaat behandelen naar het oordeel van de klokkenluider. Deze toezegging zult u eerste kwartaal 2020 implementeren.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

Kamer heeft een SO aangekondigd over uw brief, nadat TK-lid Omtzigt in een eerste reactie had laten weten dat hij hier juristen naar zou laten kijken.

B. Cultuur Toeslagen

Kernboodschap

- Het vooringenomen handelen in de CAF 11 zaak is geen individuele misstap maar een cultuur aspect binnen de uitvoering
- Mede hierom is cultuur is toegevoegd als vierde pijler bij de veranderagenda (Beheert Vernieuwen)
- In de brief heb ik aangegeven de verandering van cultuur noodzakelijk te achten om herhaling te voorkomen

Belangrijkste informatie

- BD is aan de slag met het cultuurprogramma, waarbij ook binnen Toeslagen indringend met medewerkers en leidinggevende zal worden gesproken over, en gereflecteerd op, het gewenste gedrag.
- Hiermee wordt bewustwording, aangaan gesprek, ontwikkeling van gewenst gedrag en de sturing daarop gestimuleerd.
- Ook doet een externe bureau onderzoek naar de cultuur van Belastingdienst en ook bij Toeslagen.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

PM: Analyse brief TB1 / M539 toevoegen.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid - PM

Kernboodschap

Belangrijkste informatie

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

•

Blok 6

Gevoeligheden

A. Nationaliteit

Kernboodschap

- In het verleden werd bij toeslagen gebruik gemaakt van de tweede nationaliteit (naast de Nederlandse) in het toezicht
- Dit is zeer ongewenst, medewerkers hebben hier inmiddels geen toegang meer toe en eind dit jaar wordt het uit de systemen verwijderd.

Belangrijkste informatie

- Uit de analyse van interne stukken blijkt dat op meer manieren door de Belastingdienst, niet alleen Toeslagen, de nationaliteit of niet Nederlandse nationaliteit een rol speelde in de uitvoering.
- Soms conform de wetgeving, maar soms was er weinig reden toe.
- De Autoriteit Persoonsgegeven doet hier onderzoek naar, hiervoor is gevraagd en ongevraagd informatie en documentatie verstrekt.
- Dit onderzoek wacht ik af.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer

PM: volgt

B. Persreacties Brief en Wob verzoek

Kernboodschap

Na het verschijnen van de brief en het WOB verzoek is door een aantal media zeer kritisch gereageerd

Belangrijkste informatie

In de reacties wordt met name kritiek geleverd op:

- De handelswijze van de ambtelijke top,
- Het harde optreden tegen het bij CAF-11 betrokken gastouderbureau
- Het gebruik van (2e) nationaliteit
- Het weglakken van beeltenissen in een eerder WOB verzoek

Verder wordt gesuggereerd

- dat de staatssecretaris al eerder wist van met CAF-11 vergelijkbare zaken.
- dat de staatssecretaris onjuist of onvolledig werd geïnformeerd.

Gevoeligheden/vragen van de Kamer:
Hieronder is de reactie op enkele vragen toegevoegd.

Q. Klopt het dat u al in september 2018 wist van een met CAF-11 vergelijkbare zaak?

A.

- In een actielijst uit september 2018 wordt gesproken over "een andere fraudezaak uit 2013, waar ouders geconfronteerd werden met terugvorderingen omdat niet voldaan de voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag"

- Dit betrof de casus "De Parel"

- Bij "De Parel" werden ouders slachtoffer van een malafide gastouderbureau en de casus is qua problematiek onvergelijkbaar met CAf-11

- Deze zaak startte bovendien voor de start van het CAF team.

Q. Hoe beoordeelt u het optreden van de belastingdienst richting gastouderbureau bij CAF-11?

A.

- De Belastingdienst had aanwijzingen dat er zaken mis waren bij het gastouderbureau

- Het wordt van de Belastingdienst verwacht hier onderzoek naar te doen

- Er is veel inzet gepleegd op dit gastouderbureau

- De hypothese dat er sprake was van georganiseerde fraude had eerder bijgesteld moeten worden.

Q. Was er sprake van etnisch profileren?

A.

- Uit het WOB-besluit blijkt uit meerdere documenten dat 'nationaliteit' gebruikt is bij het nader duiden van fenomenen.

- Dit is gebeurd buiten de context van de CAF-11 zaak

- Ik heb deze documenten overhandigd aan de Autoriteit Persoonsgegevens om mee te nemen in het onderzoek naar het gebruik van nationaliteit.

- Zonder wettelijke grondslag mag nationaliteit niet gebruikt voor de handhavingstaak van de belastingdienst. Hier heb ik al eerder opdracht toe gegeven.

Q. Waarom komen nu pas zaken naar voren over nationaliteit, terwijl daar al eerder vragen over gesteld zijn.

A.

- De analyse in mijn brief van 15 november gaat breder dan CAF-11.

- Eerder informeerde ik u over het gebruik van nationaliteit bij de reguliere risicoselectie door Toeslagen.

- Daarnaast informeerde ik u over het gebruik van nationaliteit bij de CAF-11 casus.

- Er is hier sprake van informatie die in dat kader niet eerder naar voren kwamen.

Hierbij de planning opstellen en verzenden vooraankondiging CAF-11 ouders incl betaling op 20 december 2019

#	Actie	Wie	Uiterste datum
1	Geaccordeerd beleidsbesluit	Cd UHB (beleidsbesluit)	25 nov
2	Vooraankondiging akkoord	Cd UHB	28 nov
3	Vooraankondiging versturen	Toeslagen	12 dec
4	Spreadsheet met uit te betalen bedragen aanleveren	Toeslagen	13 dec
5	Matdatum vooraankondiging	Toeslagen	17 dec
6	Op rekeningnummer burger	CAP	20 dec